

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **KOLŠTEJN a. s.**, se sídlem Zborovská 814/19, Praha 5, zast. Mgr. Karlem Hnilicou, advokátem se sídlem Španělská 2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 5. 2022, čj. MF-7820/2022/1203-4, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 1. 2024, čj. 65 Af 5/2022-107,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 1. 2024, čj. 65 Af 5/2022-107, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podstata sporu v této věci spočívá především v posouzení toho, zda se správní orgány při uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně dostatečně zabývaly přiměřeností výše odvodu, a to v situaci, v níž vycházely ze sazeb plynoucích ze sazebníku (pravidel) poskytovatele dotace.

I. Vymezení věci

[2] Žalobkyně uzavřela s Regionální radou regionu soudržnosti Střední Morava dne 16. 11. 2011 smlouvu o poskytnutí dotace na projekt „*Rekonstrukce zámku Kolštejn na konferenčně-společenské centrum se stylovým 4* renesančním hotelem*“, ve které poskytovatel dotace žalobkyni přislíbil ve splátkách zpětně poskytovat finanční podporu maximálně ve výši 24 667 102,24 Kč (tedy 48,5 % způsobilých výdajů projektu). Žalobkyni takto celkem poskytl 22 147 835,30 Kč.

[3] V návaznosti na proběhlý audit a kontrolu vydal Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava (správce daně) dne 3. 2. 2020 platební výměr čj. OKN-PRK 54/2015, kterým žalobkyni uložil podle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění účinném od 20. 2. 2015 (dále jen „malá rozpočtová pravidla“) odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 100 % poskytnuté dotace. Zjistil totiž, že žalobkyni byly proplaceny výdaje (ve výši 19 584 118,15 Kč), které nesplňovaly podmínku způsobilosti dle pravidel uvedených ve smlouvě (dodávky a stavební práce buď nebyly vůbec provedeny, nebo nebyly provedeny dle smluvního rozpočtu). Žalobkyně dále nedokončila fyzickou realizaci projektu v termínu do 31. 5. 2015, do něž měly být provedeny veškeré stavební práce, dodávky a aktivity, a ve lhůtě do 30. 6. 2015 nedoložila kolaudační rozhodnutí (o prodloužení termínu realizace projektu požádala až dne 14. 1. 2016, žádosti však nebylo možno vyhovět). K majetku, který se k projektu vztahoval, navíc zřídila zástavní právo, aniž k tomu disponovala souhlasem poskytovatele dotace.

[4] Žalobkyně platební výměr napadla odvoláním, na jehož základě žalovaný shora uvedeným rozhodnutím změnil výrok platebního výměru, pokud jde o identifikaci prostředků, které byly žalobkyni poskytnuty, a doplnil lhůtu k placením odvodu a změnil platební údaje. Ve zbytku však zůstal platební výměr nezměněn.

[5] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou. Uplatnila předně námitky procesního charakteru. Měla též za to, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s jejími námitkami. U prvního z jejích tvrzených pochybení se nevypořádal s tím, že u každé žádosti o platbu proběhla před vyplacením kontrola provedených prací poskytovatelem dotace. U druhého zjištění žalovaný odůvodnil výši odvodu naprosto vágně, nehodnotil ani možnosti korekce výše odvodu v souladu se zásadou přiměřenosti. U posledního zjištění žalovaný nerefletoval možnost dodatečného schválení zřízeného zástavního práva. Nezjišťoval okolnosti, za kterých bylo zřízeno, ani to, zda již nebylo zrušeno a zda mohlo negativně ovlivnit projekt.

[6] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodnutí žalovaného výše označeným rozsudkem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve vztahu k procesním námitkám především uzavřel, že způsob změny rozhodnutí je na odvolacím orgánu. S odkazem na judikaturu pak dodal, že žalovaný postupoval správně, neboť byl povinen odstranit vady platebního výměru. Neztotožnil se ani s námitkami týkajícími se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Tím, že u každé žádosti o platbu byla provedena kontrola ze strany poskytovatele (který věc posoudil odlišně od správce daně) se žalovaný dostatečně vypořádal. Krajský soud dále vyšel z toho, že žalobkyně ve vztahu k prvnímu kontrolnímu zjištění uplatnila pouze námitku nepřezkoumatelnosti (nesprávnost závěru žalovaného k tomuto zjištění namítala opožděně až při jednání u soudu).

[7] Krajský soud se však ztotožnil se žalobkyní v tom, že se žalovaný nezákonně vypořádal s otázkou možné korekce uloženého odvodu v rámci zásad přiměřenosti. První dvě z uvedených zjištění (neoprávněné vyúčtování nákladů a pozdní dokončení projektu) posoudil správce daně jako realizaci projektu v zásadním rozporu s předloženou žádostí dle bodu 27 přílohy č. 2 „*Provádění finančních oprav v rámci ROP Střední Morava, verze 2.0*“ (dále „pravidla pro výši odvodu“), za což je možné dle těchto pravidel uložit pouze odvod ve výši 100 % poskytnuté dotace. Stejnou výši odvodu pak uložil žalobkyni i za třetí zjištění (zřízení zástavního práva bez souhlasu poskytovatele) ve smyslu bodu 23 téže přílohy

pokračování

uvedených pravidel. Celková výše odvodu se tedy rovnala poskytnuté částce. Správce daně u jednotlivých zjištění jen poukázal na zmíněná pravidla. Žalovaný pak k výši odvodu pouze uvedl, že správce daně jednotlivá zjištění klasifikoval ve smyslu uvedených pravidel správně, přičemž tato pravidla v uvedených bodech neumožňují snížení odvodu. Podle krajského soudu je však správní orgán povinen při svých úvahách o výši odvodu zohlednit veškeré okolnosti případu tak, aby odvod byl přiměřený zjištěnému porušení rozpočtové kázně (usnesení rozšířeného senátu NSS z 30. 10. 2018, čj. 1 Afs 291/2017-33). Přímo z § 22 odst. 5 malých rozpočtových pravidel pak plyne, že při stanovení výše odvodu přihlédne příslušný orgán k závažnosti porušení a jeho vlivu na dodržení účelu dotace. Krajský soud v této souvislosti poukázal na změnu textu zákona, avšak ani tak v souladu s judikaturou není pochyb, že i v období od 20. 5. 2015 do konce roku 2021 uvedené pravidlo platilo přinejmenším jako nepsaný právní princip obecně odrážející požadavek přiměřenosti zásahů státu do práv. Ten stíhá správní orgány i tehdy, pokud postupují podle metodických dokumentů, ve kterých jsou vymezeny nejrůznější typy porušení rozpočtové kázně a zároveň je v nich uvedena konkrétní výše odvodů za konkrétní porušení rozpočtové kázně. Zde krajský soud odkázal na rozsudek NSS z 30. 6. 2022, čj. 2 Afs 146/2020-37. Také Ústavní soud již zdůraznil, že má-li posouzení výše odvodu respektovat princip proporcionality, je třeba, aby jeho součástí byla úvaha nad závažností porušení povinností žadatele o dotaci, jakož i nad významem porušení povinnosti ve vztahu k cíli a účelu dotace, stejně jako závěry o důvodech krácení dotace v konkrétním rozsahu. Krácení dotace v plné výši by mělo následovat jen v případě těch nejzávažnějších porušení pravidel či tehdy, jsou-li dány zvláštní okolnosti, které takový postup odůvodňují (nález z 18. 10. 2023, sp. zn. III. ÚS 1344/23).

[8] Správní orgány uložily v projednávané věci odvod ve výši 100 % poskytnuté dotace a jeho přiměřenosti se nezabývaly s odkazem na pravidla pro výši odvodu. Tato úvaha je však podle krajského soudu chybná. Přiměřenosti odvodu se měly zabývat na základě § 22 odst. 5 malých rozpočtových pravidel a zmíněné judikatury bez ohledu na to, zda pravidla umožňovala snížení odvodu. Tato povinnost je i dle Ústavního soudu obzvláště významná, je-li odvod ve výši 100 % poskytnuté dotace. V tomto ohledu krajský soud dodal, že žalobkyně v odvolání poukazovala i na to, že byl dodržen účel dotace. V důsledku svého nesprávného právního názoru se správní orgány otázkou přiměřenosti nezabývaly a jejich rozhodnutí je proto v této části nezákonné.

II. Obsah kasační stížnosti

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost. Namítá, že krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu závěru. Zásada přiměřenosti byla dodržena, neboť správní orgány pochybení žalobkyně hodnotily v souladu s pravidly pro výši odvodu, která kazuisticky upravují výši sazeb u konkrétních typů pochybení. Všechna pochybení v dané věci lze jednoznačně označit za zcela flagrantní. Jakkoliv lze souhlasit s krajským soudem v tom, že správní orgány mají při svých úvahách o výši odvodu zohlednit veškeré okolnosti případu tak, aby odvod byl přiměřený zjištěnému porušení rozpočtové kázně, nelze subsumpci jednání příjemce pod konkrétní typ pochybení dle pravidel pro výši odvodu za postup, který by byl takovým požadavkem v rozporu. Právě zmíněná pravidla si kladou za cíl zohlednit při ukládání odvodů zásadu proporcionality (rozsudek NSS z 10. 7. 2019, čj. 2 Afs 192/2018-74). Již samotné sazby uvedené v sazebníku tedy lze považovat za naplňující požadavek nezbytné přiměřenosti. Použití předem stanoveného sazebníku představovalo v dané věci rozumnou kombinaci požadavku právní jistoty a zásady

proporcionality. Podle stěžovatele byl odvod stanoven proporcionálně k závažnosti pochybení. Požadavek přiměřenosti byl pak dostatečně zohledněn již i v samotných pokynech Evropské komise, která byla na věc aplikována. Porušení rozpočtové kázně, kterého se žalobkyně dopustila, je navíc závažné (za kterékoliv ze tří samostatných pochybení je stanoven odvod 100 %).

[10] Krajským soudem odkazovaná judikatura není v dané věci přílehlavá. Závěry, které krajský soud dovozuje z rozsudku čj. 2 Afs 146/2020-37, z něj neplynou. Zabýval se totiž jinou situací, totiž otázkou, zda je vůbec možné odchýlit se od konkrétního sazebníku. Nelze z něj však dovodit, že by podřazení konkrétního případu pod vyjmenovaný typ pochybení zakládalo nezákonnost takového postupu. Již samotným použitím sazby v sazebníku totiž dochází ke správnímu uvážení, kterým je naplněn požadavek na zohlednění přiměřenosti následku aplikovaného v důsledku pochybení příjemce dotace. Stěžovatel dodal, že vzhledem k závažnosti pochybení bylo v dané věci použití 100% sazby zcela na místě, a to zejména za situace, kdy pro daná jednání neexistovala dle sazebníku možnost snížené opravy. Krajský soud navíc nepoukazuje na žádné skutečnosti či polehčující okolnosti, které by zde opodstatňovaly odchýlení se od sazebníku. O takový důvod se nejedná ani zmiňuje-li soud domnělé naplnění účelu dotace. Pouze totiž poukázal na tvrzení příjemce (žalobkyně), aniž by pravdivost tvrzení jakkoli hodnotil. Samotná skutečnost, že k určitému typu rekonstrukce zámku skutečně došlo, totiž ještě sama o sobě nevyvrací závěr, že projekt byl realizován v zásadním rozporu s projektovou žádostí. Správce daně se v teoretické rovině mohl odchýlit od sazebníku, avšak pokud tak neučinil, nepostupoval nezákonně.

[11] Nezákonnost postupu správních orgánů nelze dovodit ani z žádných dalších rozhodnutí, na která poukazuje krajský soud, a to ani z nálezu sp. zn. III. ÚS 1344/23. V něm se Ústavní soud zabýval nutností provedení testu proporcionality v případě neposkytnutí dotace dle § 14e zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. V nyní posuzovaném případě je však skutkový i právní stav odlišný. Nejedná se o nevyplacení dotace, nýbrž o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně ve smyslu § 22 malých rozpočtových pravidel. Správní uvážení se tak zde nevztahuje k posouzení, zda vůbec nějaký odvod uložen bude, ale výlučně k jeho výši. Odkaz na zmiňovaný nálezn tak v dané věci není případný. Ve vztahu k výkladu krajským soudem zmiňovaných rozsudků pak stěžovatel odkázal i na rozsudek NSS z 5. 3. 2024, čj. 6 Afs 4/2023-80.

[12] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[14] Stěžovatel uplatněnou kasační argumentací zpochybňuje právní závěry krajského soudu týkající se otázky posouzení přiměřenosti výše uloženého odvodu. Krajský soud stěžovatele v projednávané věci zavázal do dalšího řízení tím, aby se komplexně zabýval výši uloženého odvodu a zhodnotil jeho přiměřenost, a přitom zohlednil, zda byl dodržen účel dotace, jaký vliv na jeho dodržení měla jednotlivá zjištění a vzal v úvahu i to, že uložení odvodu v plné výši by mělo následovat jen v případě těch nejzávažnějších porušení pravidel

pokračování

či jsou-li dány zvláštní okolnosti odůvodňující takový postup. Stěžovatel zpochybňuje závěry krajského soudu v tom smyslu, že již samotným podřazením jednání žalobkyně pod příslušnou sazbu pravidel pro výši odvodu provedl dostatečnou správní úvahu, jejíž součástí je i posouzení okolností věci a přiměřenosti odvodu. Zdůraznil závažnost pochybení žalobkyně a krajskému soudu též vytýká, že v dané věci neaplikoval přílehavou judikaturu, nepoukázal na žádné okolnosti odůvodňující odchýlení se od sazby odvodu a jde-li o domnělé naplnění účelu dotace, vyšel bez věcného hodnocení pouze z tvrzení žalobkyně.

[15] V projednávané věci není sporné, že správní orgány při učení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně vyšly ze shora zmiňovaných pravidel pro výši odvodu. Tato pravidla se vztahovala na dotace poskytnuté v rámci příslušného regionálního operačního programu a řešila situace, v nichž příjemce dotace nesplnil některou z podmínek plynoucích ze smlouvy o poskytnutí dotace, z pravidel daného regionálního operačního programu či z právních předpisů ČR a EU. Stejně tak lze vyjít z toho, že ani sám stěžovatel nezpochybňuje, že jak z textu malých rozpočtových pravidel, tak i z judikatury (včetně té citované krajským soudem v odůvodnění napadeného rozsudku) lze dovozovat obecný požadavek na posouzení přiměřenosti výše uloženého odvodu v případě porušení rozpočtové kázně. Náhled stěžovatele a krajského soudu se nicméně liší v tom (a podstatu sporu v nynějším řízení tedy tvoří), zda v tomto případě závěry stěžovatele ve vztahu k přiměřenosti výše uloženého odvodu byly dostatečné či nikoliv.

[16] Nejvyšší správní soud považuje pro účely posouzení dané věci nejprve za vhodné připomenout, že otázkou požadavků na odůvodnění přiměřenosti správních rozhodnutí v případě, kdy je výše odvodů pro porušení rozpočtové kázně stanovena podobným způsobem jako v nynější v nynější věci, se již judikatura tohoto soudu zabývala. Především v tomto směru v první řadě vůbec připustila, že správní orgány mohou ve své praxi z podobných sazebníků vycházet (viz například shora již zmíněný rozsudek čj. 2 Afs 192/2018-74). Vedle toho pak Nejvyšší správní soud také dovodil, že již samotné sazby uvedené v takovém sazebníku lze považovat za naplňující požadavek nezbytné přiměřenosti mezi porušením určitého pravidla a za něj následující opravou. Pro nyní projednávanou věc je však dále podstatné, že z citované judikatury lze dovodit též požadavek na určitou míru podrobnosti popisu typového porušení v sazebníku (kazuističnosti), která zaručí přiměřenou individualizaci sazby výše opravy (odvodu) vzhledem ke konkrétnímu jednání příjemce dotace (bod 36 naposledy zmíněného rozsudku). Postupuje-li pak správní orgán dle sazeb obsažených v sazebníku, které již samy o sobě naplňují požadavek na nezbytnou přiměřenost a zaručují individualizaci sazby na konkrétní jednání příjemce dotace, a zároveň je možno tyto sazby odstupňované dle závažnosti jednání považovat nikoli za excesivní a svévolné, nemá být úkolem správních soudů, aby do tohoto uvážení zasahovaly. K zásahu ze strany správních soudů by mělo docházet pouze v případě zjištění, že došlo k uložení odvodu ve výši zjevně nepřiměřené, excesivní a svévolné. Z hlediska nyní projednávané věci je pak na místě zdůraznit i další požadavek plynoucí z judikatury, podle něhož není s ohledem na povahu porušení, u nichž je sazba stanovena přesnou procentuální sazbou, správní orgán povinen sám uměle vytvářet a domýšlet množinu důvodů, pro které se od doporučené pevné sazby neodchýlil, ale má tak činit především v návaznosti na argumentaci a konkrétní důvody uplatněné příjemcem dotace (rozsudek NSS čj. 6 Afs 4/2023-80, body 40 a 41).

[17] Již v návaznosti na tato východiska plynoucí z existující judikatury je proto třeba odmítnout dosti kategorický a obecný závěr krajského soudu výslovně plynoucí i ze shora reprodukováného závazného právního názoru adresovaného pro další řízení stěžovateli (viz bod 33 napadeného rozsudku), podle něhož je povinností stěžovatele komplexně se zabývat výši uloženého odvodu a jeho přiměřeností. Takové východisko totiž vůbec nezohledňuje přípustnou možnost správních orgánů uložit odvod s odkazem na příslušný sazebník a konkrétní sazbu. K tomu, aby soud mohl učinit závěr o (ne)správnosti (nedostatečnosti) úvah správních orgánů týkajících se přiměřenosti odvodu, tak bude zpravidla zapotřebí posoudit nejen to, jakou podobu má popis konkrétních „porušení“ použitý v příslušném sazebníku (nakolik je ve smyslu shora citované judikatury dostatečně kazuistický), ale zohlednit mimo jiné i to, jaké důvody pro odchýlení se od uvedené sazby v dané věci příjemce dotace předestřel. Poukazuje-li krajský soud v nynější věci v souvislosti s povinností správních orgánů zabývat se přiměřeností výše odvodu i při využití „metodických dokumentů“ na shora zmíněný rozsudek čj. 2 Afs 146/2020-37, je k tomu třeba ve shodě se stěžovatelem uvést, že závěr reprodukováný krajským soudem z tohoto rozsudku bez dalšího dovozovat nelze. Nejvyšší správní soud totiž v tomto rozsudku připustil možnost odchýlit se svou správní úvahou či zohledněním konkrétních okolností případu od výše odvodu stanovené sazebníkem (bod 37 odkazovaného rozsudku), ale rozhodně v závěrech tohoto rozsudku nelze spatřovat (výslovné ani implicitní) popření v předchozím bodě shrnutých východisek judikatury Nejvyššího správního soudu. Stejně tak lze pro úplnost dodat, že tato východiska nejsou ani v rozporu s judikaturou Ústavního soudu, kterou krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku na několika místech zdůrazňuje (viz též rozsudek čj. 6 Afs 4/2023-80, bod 44).

[18] S přihlédnutím k další části závazného právního názoru krajského soudu v nynější věci pak považuje Nejvyšší správní soud v návaznosti na výše citované závěry judikatury za potřebné taktéž zdůraznit, že při posouzení přiměřenosti výše odvodu stanovené podle příslušného sazebníku je třeba mít současně jasno v tom, zda argumentace příjemce dotace zpochybňuje vůbec samotné podřazení určitého jednání či pochybení pod příslušnou položku (pod příslušné „porušení“), nebo se jedná o důvody směřující toliko ke snížení sazebníkem stanoveného odvodu v rámci určité položky. Pro úplnost lze dodat, že pokud by snad správní soud považoval závěry správních orgánů, pokud jde o výši odvodu za excesivní či svévolné, je třeba aby dostatečně osvětlil, na základě čeho k takovému závěru dospěl.

[19] Výše předestřenými otázkami se nicméně krajský soud v odůvodnění nyní napadeného rozsudku nikterak nezabýval, ačkoliv výslovně uzavřel, že žalobou napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, a věcně je posoudil jako nezákonné. V tomto ohledu je však třeba připomenout, že v návaznosti na § 109 odst. 4 s. ř. s. se Nejvyšší správní soud musí zabývat mimo jiné také tím, zda kasační stížností napadený rozsudek není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Vzhledem k existující judikatuře týkající se požadavků na odůvodnění rozhodnutí krajského soudu mimo jiné platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být také zřejmé, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností (například rozsudek NSS z 6. 12. 2016, čj. 7 As 179/2016-37). K závěru o nepřezkoumatelnosti kasační stížností napadeného rozsudku by měl nicméně Nejvyšší správní soud přistupovat obezřetně a spíše výjimečně, a to pouze tam, kde je to nezbytné (usnesení rozšířeného senátu NSS z 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, bod 29).

pokračování

Proto se i v nynější věci zabýval Nejvyšší správní soud tím, jaký význam pro tuto věc má chybějící hodnocení některých (výše zmíněných) judikaturou zdůrazňovaných skutečností ze strany krajského soudu. Pokud by totiž kupříkladu popis určitého jednání v sazebníku zcela chyběl případně by správní orgány otázku přiměřenosti výše odvodu zcela pominuly či by nijak nereagovaly na konkrétní a jasnou argumentaci příjemce dotace směřující k ke snížení výše odvodu, jistě by nebylo nutno lpět na tom, aby soud i za takových okolností svůj závěr o nezákonnosti závěrů správních orgánů podrobněji vysvětloval a přihlížel k různým kritériím, která mohou být v této souvislosti podle judikatury významná.

[20] Jde-li o podobu „porušení“ předpokládaných pravidly pro výši odvodu, které v nynější věci stěžovatel v případě žalobkyně shledal, ta jsou formulována spíše obecněji (porušení dle bodu 23 přílohy č. 2 těchto pravidel spočívá v „*neoprávněně či bez souhlasu poskytovatele dotace zřízenému zástavním právu a nebylo ani dodatečně požádáno RR SM o souhlas a dodatečně odsouhlaseno*“; porušení dle bodu 27 je pak formulováno jako „*realizace projektu v zásadním rozporu s předloženou žádostí*“). K podobě odůvodnění výše uloženého odvodu a k argumentaci žalobkyně zpochybňující jeho přiměřenost lze pak stručně shrnout, že správce daně při stanovení přiměřenosti odvodu skutečně vycházel pouze z pravidel pro výši odvodu, na které odkázal. Žalobkyně nicméně v odvolání proti platebnímu výměru ve vztahu k otázce „zvolených sazeb finančních oprav“ argumentovala také spíše obecněji (zjištění správce daně podle ní nenaplní podmínky pro uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši 100 % dle výše označených bodů pravidel pro výši odvodu). Žalovaný na to pak v žalobou napadeném rozhodnutí reagoval tak, že námitka stran nepřiměřeně zvolených výší sazeb finančních oprav není důvodná. S odkazem na princip proporcionality se pak „nad rámec“ odvolacích námitek vyslovil i k možnému snížení výše odvodu.

[21] S ohledem na výše (v základu) shrnuté okolnosti nyní projednávané věci podle Nejvyššího správního soudu nezbyvá než setrvat na požadavku, aby se krajský soud, byť samozřejmě pouze v rámci vypořádání řádně a včas uplatněných žalobních námitek (viz zejména body 12 a 13 žaloby), výše předestřenými a judikaturou zdůrazňovanými otázkami zabýval, neboť mohou mít pro posouzení dané věci podstatné. Na tom nemůže nic změnit ani to, že oproti shora reprodukovaným rozsudkům Nejvyššího správního soudu byla v nyní projednávané věci stanovena výše odvodu 100 %. Lze sice připustit, že procentuální výše odvodu může být jedním z hledisek pro posouzení dostatečnosti posouzení přiměřenosti výše odvodu, nemůže být ovšem hlediskem jediným. I v případě sazebníkem stanovené 100% výše odvodu nepochybně bude při přezkumu přiměřenosti odvodu klíčovým východiskem posouzení, jak je příslušné typové porušení v sazebníku formulováno, resp. v čem konkrétně příjemce dotace nepřiměřenost uloženého odvodu spatřuje.

[22] S ohledem na povahu a smysl kasačního řízení pak Nejvyšší správní soud nemůže být prvním soudem, který se v nynější věci vysloví právě k (ne)dostatečnosti míry podrobnosti popisu (kazuističnosti) příslušných „pochybení“ v pravidlech pro výši odvodu, a to právě i s přihlédnutím k podobě (obsahu a podrobnosti) argumentace, prostřednictvím které žalobkyně přiměřenost odvodu v této věci zpochybňovala a na to navazující podobě odůvodnění správních rozhodnutí. V tomto směru lze pro úplnost dodat, že pokazuje-li krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku i na to, že žalobkyně na str. 6 podaného odvolání namítala, že účel dotace byl v dané věci dodržen, není zřejmé, zda tímto odkazem

krajský soud směřuje k tomu, že podle něj ani nedošlo k pochybení spočívajícímu v *realizaci projektu v zásadním rozporu s předloženou žádostí* či zda jej má stěžovatel hodnotit jako důvod nezpochybňující, že k takovému pochybení došlo, ale relevantní pro snížení odvodu jinak pevně stanoveného za toto pochybení v pravidlech (ostatně odvod byl žalobkyni uložen za 3 samostatná - oddělitelná pochybení a není zřejmé, ke kterému z nich by jej měl stěžovatel vztáhnout). V této souvislosti lze navíc opětovně zdůraznit, že krajský soud výslovně dospěl k tomu, že rozhodnutí žalovaného není nepřezkoumatelné (tedy nelze ani vycházet z toho, že by se stěžovatel danou otázkou vůbec nezabýval).

[23] S ohledem na výše uvedené je tedy také třeba dát stěžovateli za pravdu v tom, že krajský soud postavil své závěry na judikatuře, která pro posouzení dané věci nebyla zcela přílehavá. Krajským soudem použita (obecná) judikatura a jeho na ni navazující závěry totiž vůbec nezohledňují specifický způsob ukládání odvodů, který byl v nynější věci použit. V napadeném rozsudku krajský soud nezohlednil požadavky plynoucí z existující judikatury, k nimž bylo třeba v nynější věci též přihlédnout a nijak nehodnotil okolnosti, které mohou být pro posouzení této věci rozhodné. Napadený rozsudek je tedy v tomto směru nepřezkoumatelný a úvahy krajského soudu nedostatečné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Zrušil proto napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právními závěry uvedenými v tomto rozsudku.

[25] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v souladu s § 110 odst. 3 větou první s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. ledna 2025

Milan Podhrázký
předseda senátu